GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. Mali oglasnik 10 riječi D.3.50 svaka daljnja 25 p. Pripečeno po retku D 10 — Platilo i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE | Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša | Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.— Pretplata mjesečno Din 12.- Inostranstvo Din 20 Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NEVRAĆAJU.

GODINA IV | ŠIBENIK — 18 APRILA 1936 — SPLIT | BROJ 358

Kako g. Dr. Maček zamišlja riješenje hrvatskog pitanja

Uskrsni broj beogradskog „Vreme na" donio je iz pera g. Branka Straričića vrlo zanimiv prikaz pod naslovom „*G. Maček o rešenju hrvatskog pitanja*". Kako su u ovom prikazu, dosad, najstvorenije i najizrazitije izneseni pogledi glavnog vođe hrvatskog pokreta, koji bi odgovarali narodnom raspoloženju, kome je on na čelu, osvrnut ćemo se u kratko na njegove značajne izjave dopisniku beogradskog lista.

„Shvatanje g. D. Mačeka o našem unutrašnjem političkom problemu u svojoj osnovi proizlazi iz koncepcije preuređene zajedničke države Jugoslavije, ali ne i jedinstvene jugoslovenske narodnosti. U Kraljevini Jugoslaviji postoje tri izrazita narodna individualiteta — srpski, hrvatski i slovenački".

Ovo načelno shvatanje o državnom i narodnom jedinstvu, na kojem se osniva politički rad vođe „Udružene opozicije" ne ćemo da suprotstavimo shvatanju naših velikih preporoditelja i znamenitih jugoslovenskih ideologa i zatočnika jugoslovenske misli i narodnoga jedinstva, nego ćemo samo da to shvatanje uporedimo s izjavama onih istaknutih lica, koji su začetnici glavnih komponenata ove opozicije i onih, koji su danas njezini glavni stubovi:

Stjepan Radić: *Posvemašno narodno jedinstvo naš je ideal. Naša je narodna duša jedna.* Sad treba to jedinstvo samo manifestirati. Na jedan hrvatski ili srpski narod valja da se oslone na zapadu Slovenci, a na istoku Bugari, kao najsrodniji hrvatskomu ili srpskomu... Narodno jedinstvo postostručuje narodnu snagu. Ono je prvi uvjet da narod ne propadne... (Hrv. Misao Prag 1897 str. 7 9).

Svetozar Pribičević: Pitanje je, kako shvaćamo mi naše narodno ujedinjenje. Za mene barem stvar je čista i jasna: *Srbi, Hrvati i Slovenci su jedan narod.* A zašto? Svi elementi objektivni, koji jedan narod čine narodom, koji ulaze u sastav narodne duše, nama su jedni te isti. Jedan je jezik, isti ili slični narodni običaji, jednaka pravna narodna svijest, jednako etično shvaćanje. To su objektivni elementi, koji ulaze u sastav narodne duše i koji služe za poslugu, na kojoj se osniva narod.. Kad stoga gledišta raspravljamo o narodnom pitanju, onda za jednog Hrvata, Srbina ili Slovenca, iako se ne traži od njih indiferentizam prema narodnom imenu, ipak svaki naš narodni čovjek, koji se priznaje članom toga naroda, mora jednako rado biti Srbinom kao Hrvatom i Slovencem, mora jednako ljubiti sve ono, što je hrvatsko i slovenačko isto tako kao i ono, što je srpsko, ne smije praviti nikakove razlike između hrvatskog, srpskog i slovenskog... (Iz govora u Hrvatskom Saboru 9-VII 1918.)

Dr. Ante Trumbić: Hrvatska stranka smatra, *da su Hrvati i Srbi jedan narod po krvi i jeziku,* nerazdruživo spojeni zemljištem, na kojem obitavaju, te će prema tome raditi, da se uklone i onemogućе razmirice, a da se uvriježi ljubav među njima, na osnovu zdravog skupnog rada za opći narodni boljitak (IV član programa Hrvatske stranke u Dalmaciji, koja je postala od ujedinjenih narodnjaka i pravaša 27 IV 1903. Program je djelo Dr. A. Trumbića.)

Sakupljen u plenarnoj sjednici, prvoj poslije zadnje nesreće Srbije, Jugoslavenski Odbor od srca pozdravlja u Vama, Gospodaru, ne samo Regenta Srbije, toliko teške iskušane, ne samo vrhovnog zapovjednika dične vojske, čije ste nečuvene patnje bratski dijelili, nego prije svega pretstavnika *jugoslovenske ideje, svete svima nama — Srbima, Hrvatima i Slovencima — koji stvaramo* **jugoslavenski narod**.

Većeslav Vilder: ...Gaj, čovjek iz Krapine, proklamirao je prvi narodno jedinstvo Hrvata, Srba i Slovenaca. Ovaj književni jezik, kojim pišemo, plod je ove ideje, a Strosmajerova „Jugoslavenska Akademija" nevidljivi je spomenik... Ona velika, a jednostavna narodna istina: „Tko neće brata za brata — imat će tuđina za gospodara"— točno se obistinjuje na svakom onom u našem narodu, tko se je bilo kako odijelio od misli naših preporoditelja, da zaplovi bilo ekskluzivno hrvatskom ili ekskluzivno srpskom strujom. Matematičkom sigurnošću morala ga je odnijeti u tabor protivnika narodnih, da im posluži kao puko sretstvo i oruđe. Primjera i dokaza — bezbroj (Vilder V. Dva smjera u hrvatskoj politici. Zagreb 1918 strana 1—2).

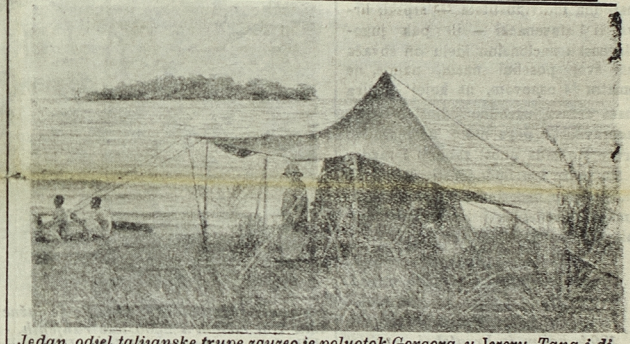
„Po mišljenju g. Dr. Mačeka „*Hrvatsko je pitanje*" *nastalo samim aktom ujedinjenja, koje je provedeno bez obzira na zaključak Hrvatskog Sabora od 29 oktobra 1918, naročito na tačku drugu toga zaključka, radi čega Hrvati nisu ujedinjenjem osjetili i stekli uvjerenje, da je u ovoj državi ostvaren i njihov državni i nacionalni ideal, kakav su kroz vjekove stalno nosili u svojoj duši. Srbi, kao i svi oni, koji su bili prožeti jugoslavenskom državnom i nacionalnom idejom, osjetili su i bili uvjereni, da je samim stvaranjem ove države i ujedinjenjem njihov ideal ostvaren, pa su prešli preko pomenutih zaključaka Hrvatskog sabora, kao i preko Krfske deklaracije*".

Prema ovakovome shvatanju Dr. Mačeka izgledalo bi, da u našem narodu postoje dva različita elementa, od kojih jedan je prožet jugoslavenskom državnom i nacionalnom idejom i uvjeren je, da je samim stvaranjem ove države i ujedinjenjem njegov ideal ostvaren, dok drugi elemenat, koji nije osjetio i nije stekao uvjerenje, da je u ovoj državi ostvaren i njegov državni i nacionalni ideal, kakav je kroz vjekove nosio u svojoj duši. Radi kojega ovaj drugi elemenat ne bi bio osjetio da je njegov državni i nacionalni ideal ostvaren bio bi taj što unutrašnje državno ustrojstvo naše države nije od ujedinjenja osnovano na potpunoj ravnopravnosti Hrvata, Srba i Slovenaca (II tačka zaključka Hrv. Sabora i V tač. Krfske deklaracije). I dok dakle prvi elemenat stoji na stanovištu, da se do potpune ravnopravnosti u unutrašnjem državnem ustrojstvu može doći jedino na osnovi narodnog jedinstva — jer se taj elemenat bori za ravnopravnost t. j. da ne bude povlaštenih i potis-

Francuska žestoko oponira Engleskoj

Ženeva 18. Nakon što je delegat Italije baron Aloisi odbio da se mirovni pregovori između Italije i Abesinije vode u okviru Društva Naroda, to je Eden iza toga imao sastanak sa pretsjednikom odbora 13—orice i 18-orice predloživši da se protiv Italije pooštre sankcije pošto je odbila da obustavi neprijateljstva. Nakon toga je ošro ustao Paul Boncour i u ime Francuske izjavio da predlog Velike Britanije ne povlači za sobom neposredno pooštrenje sankcija već da taj predlog ima doći pred Savjet Društva Naroda gdje će svi članovi Društva Narodā imati prigode da o tome rasprave i zauzmu svoje stanovište. Očekuje se da će Francuska glasati protiv engleskog predloga, a ako u tome ostane osamljena, onda će sigurno napustiti Društvo Naroda.

Interesantno je da ženevski politički krugovi zamjeraju Francuskoj što se sve više udaljuje od principa Društva Naroda i time očito pokazuje da je ženevsku ustanovu dotle pomagala, dok joj je omogućivala podržavanje hegemonije u Evropi. Danas kad je francuska hegemonija u Evropi doživjela slom, Pariz napušta Društvo Naroda i stupa u najsrdačnije odnose sa Italijom, koja je na najflagrantniji način došla u sukob sa svim načelima koja su donedavna francuskoj politici bila ideal. Takovo držanje Francuske izazvat će preorijentaciju vanjske politike mnogih evropskih država.

Jedan odjel talijanske trupe zauzeo je poluotok Gorgora u Jezeru Tana i digao talijansku zastavu. Kao što je poznato to jezero hrani svojim vodama plavi Nil i time daje plodnost engleskim kolonijama i cijelom Egiptu. Taj postupak sa strane Italije mogao bi dovesti do englesko-talijanskog konflikta.

Napuštamo lokal na Narodnom trgu

i prodajemo svu robu uz tvorničke cijene.

Crvenković i Manojlović

SPLIT, Narodni trg, ugao

tenih, bez obzira na plemenski značaj — dotle drugi elemenat stoji na stanovištu nacionalnog trojstva i traži da se ova tri nacionalna individualiteta spdržzume na način kako bi se „u ovoj državi ostvario i njegov državni i nacionalni ideal, kakav je — prema izvještaju „Vremena" — kroz vjekove nosio u svojoj duši". Mi bismo bili vrlo zahvalni onome, koji bi htjeo da nam detaljnije objasni, koji i kakav je taj državni i nacionalni ideal — nama nepoznat — koji su Hrvati kroz vjekove nosili u svojoj duši, a koji je bio u suprotnosti s nacionalnim idealom ilirskih preporoditelja do Strosmajera i Račkoga i koji nije u skladu s gore citiranim izjavama Stj. Radića, Sv. Pribičevića, Dr. Trumbića i Većeslava V.

„Što se tiče jugoslovenske nacionalne ideje i njene budućnosti u preuređenju Kraljevine Jugoslavije, rekao je jednom prilikom g. Dr. Maček: „Danas o tome ni je riječ". — Možda će u budućnosti i da dođe do njenog ostvarenja, ali je za to prvi i osnovni preduslov — stvaranje svijesti u svim Hrvatima, Srbima i Slovencima, da je u njihovoj zajedničkoj državi ostvaren u potpunosti njihov i državni i nacionalni ideal"

Ako se je baš g. dr Maček ovako izrazio, onda, ili se on nalazi u protuslovlju sa predašnjom svojom izjavom, u kojoj je naglasio, da u Kraljevini Jugoslaviji postoje tri izrazita narodna individualiteta — srpski, hrvatski i slovenački — ili pak jugoslavensku nacionalnu ideju on shvaća na svoj posebni način, naime, ne smatra je osnovom, na kojoj počiva naša država, narodno jedinstvo i ravnopravnost, nego nešto neobjašnjivo treće što sada unosi zabunu i razdor i što može i u budućnosti da bude pokolebano nedostacima našeg unutrašnjeg uređenja i teškim prestupnim greškama pojedinaca.

„Hrvatstvo danas zapravo predstavlja hrvatski seljački narod, čija politika bazira na programu Hrvatske seljačke stranke iz god. 1904, kojim je hrvatskoj politici i njezinim ciljevima dana i sociјalna, ekonomska i kulturna sadržina za sadašnjost i budućnost, t.j. za slučaj ostvarenja njegovih ideala, zašto su i u ovoj, ali ne u ovakvoj, državi dani svi uslovi".

Moramo naglasiti, da je i ovdje g. dr Maček u protuslovlju sa svojom izjavom o postojanju tri izrazita narodna individualiteta, jer u programu „Hrvatske Pučke Seljačke Stranke" — 1904 stoji: „Hrvati i Srbi jedan su narod, pa se već zato moraju sporazumjeti, naročito ondje gdje žive zajedno. — Slovenci sa Hrvatima, jedni drugima su tako blizu, te su zapravo i oni s Hrvatima jedan narod, koji ima složno raditi za zajedničku budućnost".

Nakon iznesenog dajemo i ovdje izraza našem dubokom uvjerenju, da će hrvatski dio jugoslovenskog naroda najbrže doći do ostvarenja svojeg nacionalnog ideala i do svojih ciljeva, ako se, pod geslom jugoslovenske misli i narodnog jedinstva, bude borio za ravnopravnost protiv hegemonije, korupcije, nedostataka unutrašnjeg uređenja i administracije, a naročito pak kad njegova borba bude uperena i protiv onih elemenata, kojima leži na srcu rasulo i propast jedinstvene Jugoslavije.

Lj. Rodić

„MEDJUNARODNA PRIJESTOLNICA"

Zagreb 17 IV. — Ženeva je zbog toga, što je u njoj sijelo Društva Naroda, više puta metonimijski i metaforski nazvana međunarodnom prijestolnicom, iako joj taj naziv ne prista je u cijelosti, jer su izvjesni eksodusi iz ženevske institucije oslabili njen međunarodni opći karakter. U toj „prijestolnici" ovih je dana raspoloženje u znaku najveće zabrinutosti. Tu ima ove sedmice da se razvije najžešća, a po svoj prilici i najpresudnija diplomatska borba.

Tri se stanovišta tu sukobljuju i prijete da dovedu cijelu političku situaciju u jednu od najkobnijih kriza, ako se na vrijeme ne nađe srednji put, na kojem bi se suprotnosti interesa i metoda mogle zamijeniti rezultatima jednog razboritog sporazuma. Kako sad stvari stoje, suprotnosti su u ovome: Englezi su za odlučne mjere protiv Italije, Francuzi za odlučan postupak protiv Njemačke, a Talijani su više nego ikad do sada protiv Ženeve i prijete, da bi međunarodnu prijestolnicu napustili onaj isti čas, kad bi se odatle protiv njih odredio ma kakav oštriji sankcionistički pritisak.

Između Nila i Rajne danas je previranje takovo, da se ne može ni s najmanjom vjerojatnošću ustvrditi, kakav će biti svršetak tog previranja: hoće li, naime, doći do jednog pacifističkog aranžmana ili do neželjenog obračuna. Iznenađenja nisu isključena, jer pored javno istavljenih interesa ima i mnogo tajnih sakrivenih, ali zato valjda i oštrije djelujućih. Dosta je spomenuti da na pr. u pitanju jezera Tana u Abesiniji ne igraju glavnu ulogu osnovi britanskog svjetskog gospodstva koliko poslovni interesi izvjesnih engleskih pamučnih industrijalaca. U vezi s time ipak se i tvrdi, da eventualni sastanak odbora osamnaestorice u Ženevi nije tako važan, jer da događaji na gornjem Nilu mogu da budu još uvijek označeni kao sekundirani, dok nasuprot ono, što se može da izleže iz zategnutosti na Rajni, nosi u sebi najteže opasnosti po evropski mir. Međutim neki ipak gledaju povode i uzroke prave pogibelji tamo na Nilu, jer da Italija u ovom trenutku pobjedničke opojnosti može lako izazvati potpuni otpor Velike Britanije. I nema sumnje, — jedan talijansko-engleski sukob bio bi realni uvod u opću konflagraciju, jer bi i Italija i Engleska povukle automatski za sobom mnoge druge.

Dosta je sjetiti se pri tome onog raspoloženja, koje danas vlada u Francuskoj, a u kojemu su simpatije prema Italiji sve jače baš zbog sadašnjeg držanja Velike Britanije prema Njemačkoj.

Tog istog časa iskrsla bi potenciranom snagom i druga tolika politička pitanja, koja su sada više manje latentna zbog opće nezvjesnosti.

Velika Britanija, kako vidimo, favorizira organizaciju jedne opće arapske unije, koja bi imala u datom času da kontrakarira talijanske uspjehe u Abesiniji. Francuska ide za tim, da pojača svoje savezničke veze u Evropi pri tom mnogo drži do uspostave tjesnije solidarnosti s Poljskom. Zbog toga nastaje pitanje hoće li uopće biti moguća uspostava Strese i ne će l

(nastavak na IV str. IV stup.)

Strašna oluja vihorom uništilo je južne krajeve U. S. A. Izvješćuje se da ima 780 mrtvih i 2500 teže ranjenih. - Naša slika pokazuje mjesto Cardelle koje je mnogo oštećeno. U mnogim gradovima, nema vode za piće a osim toga vatra je uništila sve što je vrtlog oluje poštedio.

Znamenite riječi i značajne izjave o Jugoslovenstvu i Nar. jedinstvu

51. Gospodin Poincarè jučer mi je kazao, da od svih zaraćenih država Francuska i Srbija imadu možda u sadanjem času unutrašnju situaciju, koja uzeta u cjelini najvećma zadovoljava. — U Francuskoj su izbori učinili jedinstvo još tjenšjim. U mojoj zemlji je boljševička opasnost otklonjena. Agrarno pitanje je riješeno. Predašnji feudalni sistemi su iščezli. Ostaje još samo regulirati račune sa veleposjednicima zemlje. Svaki seljak ima svoj komad zemlje i tu ne treba govoriti o boljševizmu. To ne znači, da u zemlji nema političkih borba. Mi imamo ustavobranitelje, klerikalce, ta stranka je nova, a imamo čak i republikance, ali na tome insistiram, da se sve te partije postavljaju na nacionalni teren, kao što je to slučaj sa Francuskom u Alzaciji i Lorani. U nas nema nezadovoljnika u tom pogledu: Hrvati i Slovenci čine jedno sa Srbima. (Iz intervju-a sa Regentom Aleksandrom u Parizu — „Petit Journal" od 7. XII. 1919)

—

52. Vaše Kraljevsko Visočanstvo! Stoljeća krvave borbe, stoljeća smrtnih trzaja i mičilačkih izdisaja, stoljeća neugasive čežnje za slobodom u narodu među kojeg dođoste, sarpaše ovaj veličanstveni hram — Almu Mater, da kod nje na vrelu svijesti i života, na vrelu moći i umijeća, djeca u okove sputanog naroda srču snagu, kojom će naći izlaz iz noći umiranja u novi svijetli dan slobodnoga i samostalnoga života. Ovo je hram, *koji nosi katedru Jugoslovenstva* u kojem gori luč najčišćeg patriotizma, a žrtvenik kojeg napunjen je životima palih za slobodu i ujedinjenje. U ovom hramu — na pragu svoga života sakupljena jugoslovenska omladina pozdravlja Vaše Kr. Visočanstvo Vladara narodne krvi. Kod tog momenta misao jugoslovenske omladine polazi u stoljeća ona, kad je s jedne strane Dušanovo Carstvo rađalo veliko srpstvo, a s druge strane Krešimirovo kraljevstvo postavljalo granice velikog hrvatstva i kad je s treće strane slovenački knez na Gosposvetskom polju prorokovao veliku budućnost narodu svomu. Tamo nam polazi misao da se odanle vraća k sadašnjici puteljicima, koji prekrivaju stoljetna ropstva a za kojima je bez prestanka lutao genij jugoslovenstva i preo niti ujedinjene Jugoslavije, koja u nerazorivim granicama nosi ostvarene težnje: i Dušanovo carstvo i Krešimirovo kraljevstvo i ispunjeno proročanstvo slovenačkih knezova, veliku slovenačku. I kad je genij pri svršetku rada svoga gledao čovjeka, koji će skinuti koprenu sa djela njegova i javiti svijetu veličinu njegovu — vidio je borbe na Pečinji, Ibru i Vardaru — osvjedočio se u sigurnost moćnog vođe i Njemu ovjenčanu prvim lovorikama, povjeri svršetak stoljetneg rada svoga. Vaše je Kr. Visočanstvo prihvatilo povjereni posao i prvim zvukom velike borbe navijestilo narodu čeznutljivi dan slobode.

Dan slobode je tu!

Velik i svjetao je taj dan, jer ga osvjetljava raspalmtjela ljubav naroda spram vladara domaće krvi. U tom velikom danu slobode dolazi jugoslovenska omladina pred ovjenčano Vam čelo lovorikama narodne hvale, da Vam izlije pozdrave svojih srdaca. Visočanstvo! Omladina Vas pozdravlja — ona omladina, koja se zbog narodnog jauka pod tuđinskom rukom bacala u smrt — omladina koja nije drhtala pred tamnicama i mučilima neprijatelja u radu za narod — omladina, koja za svjetskog rata organizuje Dobrovoljačke čete i stupa u borbu proti zla i mraka. Ta omladina pozdravlja Vaše Kr. Visočanstvo, kao personifikaciju ostvarenih ideja, za koje su oci naši umirali, za koju je narod kroz stoljeća ugnjetavan bio — *personifikaciju slobodnog i ujedinjenog Jugoslovenstva.* Ali što rekoh? Zar personifikacija potpunog oslobođenja, Visočanstvo — a Istra, naš Jadran? Al ne — omladina svjesno pozdravlja u sredini svojoj vladara, koji neće mirovati, dok posljednja jugoslovenska gruda neće biti u oslobođenom zagrljaju slobodne otadžbine svoje. No ta omladina, koja je uvrštena u dobrovoljačke čete i divizije pod vodstvom moćne ruke Vašeg Kr. Visočanstva — veličinom borbe i množinom grobova na Dobrudži i solunskom frontu zasvjedočila je nesebičnu ljubav pram naroda svoga — ne samo da Vas pozdravlja, nego ja Vam svečano ovog momenta zaprisižem i neumornost u radu, koji će jugoslovenski narod podići do visine najkulturnijih naroda svijeta. Svjesna je omladina današnjeg položaja, svjesna dužnosti svoje kojom uništava zapreke kulturnog razvitka, guši političko strančarstvo, a jedini joj je cilj koji gleda pred očima, ekonomsko, moralno i prosvjetno podignuće naroda. Tom svješću akademska jugoslovenska omladina pozdralja Njegovo Kr. Visočanstvo, pozdravlja Kralja i jugoslovenski narod. Da živi Njegovo Kr. Visočanstvo, da živi Kralj, da živi vjerni jugoslovenski narod! (Pozdravni govor Ivana Šubašića, studenta-dobrovoljca, u ime čitavog djaštva, Regentu Aleksandru, u auli Zagrebačkog Sveučilišta 24. VI. 1920. g. — „Novosti" od 25. VI. 1920. g.)

(nastavak slijedi)

Sabrao J. K.

O trnu u zdravoj nozi . . .
ili „Pravoslavni klerikalizam"

U beogradskom časopisu „Hrišćanska misao", pored već prenesenog odgovora prote g. Prostrana „Javnosti", objavljen je istim povodom a pod gornjim naslovom i članak redakcije pomenutog časopisa, koji nosi potpis Svet. Kneževića. Članak je pisan u mirnom tonu načelne diskusije, pa vjerujemo da činimo uslugu i svom stavu stroge objektivnosti i čitaocima koji se bez predrasuda interesuju našim javnim životom, ako i taj članak prenesemo.

U jednom delu naše inteligencije, — glasi članak — koji se, na našu veliku žalost, javlja kao nosilac jednog anonimnog, dotrajalog i preživelog tipa internacionalizma, zucka se već davno o nekom pravoslavnom klerikalizmu. Ovih dana je ta smušena, demagoška i ustajala parola našla i svoj puni publični izraz. Poneki racionalistički, religiozno subverzivni elementi, osuđuju i našu pravoslavnu crkvu u uobraženoj viziji tesnogrudog klerikaliziranja. Mi ne želimo da počnemo „Kulturkamph" sa tom našom inteligencijom. Nećemo zbog naše pravoslavne braće, verski i moralno u svakom pogledu ispravne. Mnogi naši inteligenti, žedni istine, pravde, bratstva, čovečnosti, odnjihani prosloyekovnim individualističkim liberalizmom, sa živim korenom osvedočenih hrišćansko-pravoslavnih sloboda, upali su u mágiski krug jedne organizacije, nesvesni kakvim ona krajnim idealima i ciljevima služi; nesvesni u kakav su sudbonosni proces dehumaniziranja i odnarođavanja upali; nesvesni da uvlače i ceo narod u jednu „evropejsku borbu" koja na našem tlu i u našoj duši nema nijednog osnova i razloga da primi, doživi i u svoji ma i jednu kategoriju toga kosmopolitizma; nesvesni da u naknadu za sitne profite dobijaju otrovne kulturno-religiozne surogate i otpatke; nesvesni da otimaju sebe i svoje vrednosti narodu, da se stavljaju u crnačku službu prononsirane sekularizatorske volje i misli i da razjedaju duh narodnog jedinstva presađivanjem inorodstva, inorodstva najsumnjivije proveniencije. Nećemo, zasad, ni da se obaramo na onaj zakulisni duh i rad grupe i pokreta, u kome su spregnute mnoge „ezoterične" sile, pobegle sa svetlosti dana u podzemlje neodgovorne anonimnosti, gde se povezuju u čudne spletove, sve čvršće pritezane oko svega što voli široke vidike, plein air herojskog morala, otvorenu, načelnu, javnu, vaseljensku raspravu. Nećemo zasad da ulazimo u onaj bolni kompleks istvarnosti koji preorava naše drumove, usejavajući u orivo sva moguća semena haosa, rušeći brane svim tuđinskim najezdama; koji je idealni most za sve prohteve i sebičnosti imperialističkih sila bile one u obliku ideja ili kapitala, u duhu humanitarizma ili pseudoprosvećenosti, u ruhu boljševiziranog terorizma ili terorističke svejednakosti.

Ali hoćemo nešto. Da protestujemo protiv podmetanja. Da se bunimo protiv opskurnih pojava i lažnih pojmova kojima se neopravdano i bezrazložno opterećuje naša svest, a u čisto srce našeg čoveka unosi nemir. Da osudimo demagosko frazerstvo i neiskreni patos svih onih, koji zlonamerne napade na pravoslavlje i pravoslavnu crkvu prikrivaju jednim ovešталim i tuđinskim rekvizitom kao što je „pravoslavni klerikalizam". Ako naša crkva pokušava da razbudi religioznu svest i savest svojih članova; ako učini bilo koji napor da ih uvede u aktivnu pravoslavnu crkvenost; ako apeluje na hrišćanske vrline, zavete i ideale svoga stada — to je njima „klerikalizam". Ako naša crkva uspe da organski poveže i usmopi razbijeni pravoslavni duh i volju, da što potpunije i vernije odgovori religioznim potrebama svoga naroda, da što čvršće, doslednije i potpunije izvede svoju organizaciju — i to je njima „klerikalizam". Ako naša crkva pokuša da zaštiti sebe od najraznovrsnijih i najoblapornijih nasrtaja, da odgovori imperativima religiozno crkvene kulture, da očuva iskonske vrednosti narodne duše, da podigne po neki hram mira, molitve i ljubavi — i to je njima „klerikalizam". Ako crkva naša pojača propoved i delo Evanđelja, ukaže na lâži i šaren laže kosmopolitskog probisvetstva. izobliči utopije (često krvave utopije svojih zabludelih sinova); ako razgoliti površnost i brzopletost slobodoumlja, nadrimoral i nadrikulturu naših evropejskih čarsijlija, potrkuša tuđinštine, i upre prstom na praznu glavu i prazno srce naše polátinjene i ponemčene gospode, koji jedu narodni hleb, a za uzdarje mu vraćaju zmiju — onda je to njima „pravoslavni klerikalizam". Ako se naša crkva bori za parče nebá i slobode, za mrvu Božje i ljudske ljubavi, za pregršt prava i pravde, za trunku pažnje, prizrenja i obzira — onda im je to „pravoslavni klerikalizam". Ako se, najzad, čestito i smerno molimo, ako sa sveštenošću prilazimo svetinjama neba i zemlje, ako palimo tihe luče pobožnosti, sagibamo se predano pred veličinom Jedino Veličanstvenog, sejemo misli mira, ljubavi, rodoljublja, sagaranja i praštanja i onda smo — tek onda! — „klerikalci".

Šta bi oni hteli od nas? Inerciju, učmalost, mrtvilo, smrt. Oni hoće da mi zatvorimo oči pred zlom, da nam opuste hramovi, da pogasimo sveće i kandila, da se smejemo božanskome i svetome kao nekada žreci, da napustimo svoju misiju, da mirno prisustvujemo njihovom razornom radu. Oni bi bili blaženi da religiju svedu na Privatsache, da je izbiju iz socijalno-kulturnog stroja, da je isključe iz života. Oni bi se radovali jednom nazadnom procesu, koji bi okamenio sve impulse pravoslavnog duha. Oni bi se neobično rádovali potpunom oslešnjenju živog crkvenog organizma. Oni bi da se crkva odrekne sebe, svoje suštine, svojih zaveta, svog postojanja. Oni bi da zapusti njiva Gospodnja, da se poruše ideali idola njihovih rádi, da se uniši i trag stopa Spasovih. Oni bi likovali u istrazi snova Božjih, oni, moderni agarjani. Šta bi oni zaista hteli? Parlog, bunilo, letargiju, samouništenje pravoslavlja. Onda bi oni dedovinu našu pretvorili u svoju pr€iju, narod naš u satrapa internacionalističkog pustolovstva. Onda bi oni ovu zemlju i ovaj duh svetitelja, mučenika i velikomučenika zatamnili bezbožjem i materijalizmom. Uzalud im takve želje, takva priželjkivanja. Jer mi ne samo što znamo kakav se lik krije iza insinuacije o „pravoslavnom klerikalizmu", već i kakvu snagu može da rázvije pravoslavlje u odlučnom sukobu, naročito kad neprijatelj od sveg oružja ponese samo — klevetu. I mi znamo da će ova nepravda sama sebi oči iskopati, oči koje, naviknute na mrak, i u suncu vide ogromnu reptiliju. I u našem pravoslavlju vide — klerikalizam.

Politička konferencija Dr Marka Kožula

U dvorani Jugoslovenske zemljoradničke čitaonice održao je u srijedu 15 IV o. g. u 8 sati na veče političku konferenciju g. Dr Marko Kožul, ministar građevina gdje je u iscrpnom govoru iznio smernice ekonomske politike i program Kraljevske vlade. Među ostalim iznio je potrebu otvaranja javnih radova koji će poboljšati financijsko stanje našeg seljaka, osobito onoga u pasivnim krajevima. Preporuča da se prihvate rada i da im bude uzorom njemački seljak.

„Njemačka je bila svjetskim ratom satrvena, plaćala je na miljarde ratnih kontribucija, ali njemački seljak nije klonuo duhom; ou se je prihvatio intezivnog rada i na koncu pobjedio, tako da nije ni osjetio posljedice rata."

Prešavši na unutarnju politiku kaže da kraljevska vlada popušta u slobodama ali da je građani cijene i da se njom lakomisleno ne koriste. Pokazao je na pogreške koje je sam opažio kod šibenskog naroda: „Šibenski seljak neće da vjeruje onim ljudima koji rade na dobrobit samoga grada, već se zanosi za praznim riječima i obećanjima raznih političara i više „živio" ovaj, „živio" onaj, a neće da više „živio" samome sebi, premda vidi, ako bude tako nastavio, da će propasti."

Zahvalivši se prisutnima na odazivu, rekao je, da će njegova savijest biti mirna u pogledu vršenja svoje dužnosti.

Oko definitivne izgradnje šibenske obale

Danas u 8.30 dolazi iz Beograda g. Ing. Aleks. Petrović upravnik Pomorstva i Rečnog saobraćaja pri M. S. u svrhu komisijskog pregleda naše obale ispod kuće g. V Čoka pa sve do ri barnice. U istu svrhu dolazi iz Splita gosp. ing. Mrkušić, načelnik gradjevinskog odelenja pri D. p. s. Iz Šibenika će se toj komisiji priključiti g. kap. Cega Ivo, upravitelj Lučke Kapetanije u Šibeniku i upravitelj Pomorsko gradjevinske sekcije Ing. Šime Ježina.

Veliki propagandistički slet na Jadranu

Ove godine u mjesecu augustu održaće se veliki propagandistički slet u Sibeniku, u kojem će sudjelovati pored naše župe još i župe Sušak i Split. Obe župe su već najavile svoj dolazak i to sa nevjerojatno velikim brojem članova. Još će doći sokoli iz Osijeka, Zagreba, Siska, Vinkovaca, Broda, Sarajeva, Dubrovnika, te čak iz Južne Srbije. Budući da se to održava u augustu kada je sezona kupanja u punom jeku, to će onda biti i lijepa propaganda za naše more i mislimo da će Šibenik toga dana imati rekordan posjet kao još nikada.

Stoga bi trebalo da se već sada počne sa najozbiljnijim pripremama, koliko oko samog sletišta toliko i za konačište i ostale potrebe. Mislimo da će sokolsko društvo već sada da odredi odbore, koji će se brinuti za sve potrebe izletnika.

Javni koncerat u parku

Iza zadivljujućeg promenadnog koncerta koji se odžao na Uskrsni ponedjeljak u parku Kralja Aleksandra Ujedinitelja pod vodstvom vrijednog i poznatog kapelnika g. puk. I. Čiževka, koji je naišao na toliko odobravanja publike. Naša Mornarička muzika održaće ove nedjelje 19 IV u 11 sati drugi koncerat sa slijedećim programom.

1. Karas: „*Djeneral Mond*" marš; 2. Suppé: „*Laka konjica*" uvertira iz opt.; 3. Urban: „*Krajinske vjesme*"; 4. Bizet: „*L'Arlesienne*" intermez; 5. Čižek: „*Češki graniti*"; putpuri; 6. Stolc: „*Marš dobrovoljaca*" marš.

Podmirite pretplatu!

Predavanje g. dr. Huga Verka

G. dr. Hugo Verk stigao je u četvrtak na večer u Sibeniku gdje je bio dočekan od delegacije Sokola i raznih prijatelja. G. dr. Verk je rodom Šibenčanin, pa je imao prilike da kroz ovaj kratak boravak u našem gradu posjeti svoje stare znance i prijatelje iz ranijih doba u Zadru i Šibeniku.

Interes koji je vladao za predavanje g. dr. Huga Verka pokazao se je juče najbolje, kad su ljudi već ranije pred određenog sata napunili veliku dvoranu Sokolskog društva, e da iz njegovih riječi slušaju ovako važnu temu: „Ideologija Sokola K J."

Zabavno veče

Odbor „Knjeginja Ljubica" priređuje danas u prostorijama Oficirskog doma zabavu sa igrankom i raznim atrakcija. Prema pripravama koje prave sama priredba ispašće vrlo dobro, na zadovoljstvo cij. posjetilaca.

Početak zabave u 8.30 sati. — Odijelo po volji.

Pristup slobodan članovima i prijateljima društva. Pododbor.

Obvezatno drugarsko veče

Zabava koja se je imala održati sinoć u oficirskdm domu odgađa se za nedjelju 19 ov. mj. u 21 sat.

Prijatelji, posjednici stalnih pozivnica dobro nam došli! Uprava

U FOND „TRIBUNE" doprinijeli su gg. Milović D. i Miloš N. po Din 10.- Uprava najtoplije zahvaljuje.

Dr JOSIP PASINI, kirurg, povratio se iz inostranstva. Ordinira kao obično.

Skupština Veslačkog Saveza

Na saveznu skupštinu Veslačkog Saveza u Beograd otputovali su sinoć određeni delegati dr. Đ. Maleševič i M. Grubišić.

GODIŠNJA SKUPSTINA „KRKE" održaće se na 26 IV sa re dovitim dnevnim redom.

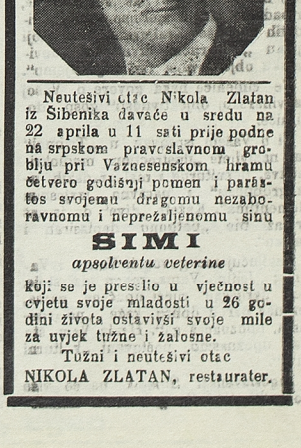
Trošarina na vino

Doznaje se da je u § 32 novog finansijskog zakona unešena jedna nova uredba po kojoj se ovlašćuju Banske Uprave u zemlji, da sprovedu popis zalihe vina kod vinogradara.

U toj uredbi ustanovjena je visina kućne potrebe za svakog vinogradara po 100 litara na glavu.

Nezna se kako bi se ta trošarina imala plaćáti i koliko, ali je ta uredba među vinogradarima napravila pravu uzbunu zbog toga što će to biti smetnja u potrošnji, i morao bi sam vinograd ograničiti konsum vina.

To bi veoma nepovoljno uticalo i stoga što bi vinogradar morao da prodaje svoje vino po proizvodnim troškovima.

Neutešivi otac Nikola Zlatan iz Šibenika daváće u sredu na 22 aprila u 11 sati prije podne na srpskom pravoslavnom grobju pri Vaznesenskom hramu četvero godišnji pomen i parastos svojemu dragomu nezaboravnomu i nepreživljenomu sinu

SIMI

apsolventu veterine

koji se je preselio u vječnost u cvjetu svoje mladosti u 26 godini života ostavivši svoje mile za uvjek tužne i žalosne.

Tužni i neutešivi otac

NIKOLA ZLATAN, restaurater.

„Nekulturni" „Kulturnom Divu"

Ponukani ispravkom g. Sr. Čičin-Šaina, dopisnika „N. D." u „Tribuni", smatramo dužnošću, da dotičnom gosp. potvrdimo navode naše iznete u „Tribuni", da je njegov prikaz o „Celju skincima" otštampan u N. D. bio ten dencijezan. Isto tako tvrdimo da je njegov ispravak dokazao tu tendenciju.

Pisac dopisa u N. D. drznuo se da neistinito prikaže tok davanja kino—pretstava o „Čeljuskincima". Iznio je da je premijera data 5 aprila t.m. dok naprotiv ona je data 3 t. m. Tom prigodom, pri prvom davanju pomenutog filma, a na prvoj pretstavi, u kinu „Balkan", nalazili su se većim dijelom djaci i omladina. Naravno da izmedju njih je bilo i raznih „današnjih orijentacija" (žalosno je da to konstatujemo, jer i ako smo idealisti ne smijemo preko istine, a istina je da takovi u našem gradu postoje), koji su pri davanju toga filma, a kada se je po prvi puta vidjela zastava komunističke Rusije, svojim aplauzom, digli zaglušnu galamu. To se je opetovalo za vrijeme trajanja čitavoga filma, ali napominjemo, samo onda kada su se vidjeli boljševistički amblemi". Naravno da je to uzrujalo nacijonaliste, koji uza sve to nisu dali vidnog znaka svome nerazpoloženju. Te večeri slučaj u kinu „Balkan" ozbiljno je stavio, ne samo nacijonaliste, već i roditelje „izbezumljene" omladine, u razmišljanje, a uvjereni smo da ih to nijg ni do danas osta vilo.

Sutradan, na reprizi tog filma, našli su se za istim klupama, isti tipovi, pojačani sa svojim „drugovima" koji na premijeri nisu bili. Niko ih nije izazvao, ali su to oni učinili, i prigodom prikaza „njihovih amblema" aplauzom uzdigli zaglušnu galamu. Ti nastrojeni komunisti (u koliko je to „težak i svojevoljan zaključak" do kazaćemo niže) opetovali su to uvjek, ali opet napominjemo, samo onda kada bi se „njihovi" amblemi pokazali.

Na Matineji 5 t. m. a kadá se je znalo, da će na tu kino-pretstavi doći „oni" koji su se, kako je bilo poznato a to se je i vidjelo, za to organizovali, odredili su i nacijonalisti omladinci koje ovdje mi zastupamo da ih u tome spriječe. I tom prigodom g. dopisniče, „kulturni dive" čuli su se i slijedeći poklici: „živili Proleteri", „slavu drugu.." itd.

Pitamo ovdje gosp. dopisnika, pi tamo sve „tipove njegovog kalibra, ko nas može spriječiti? Da li je ko moćan da nas zaustavi, da mi jugoslavenski nacijonalisti reagiramo onda kada se naši nacijonalni osjećaji, koji su našz „vjerovanje" vrijedjaju?

Ali, nešto je kod toga „kulturnog diva" za ilustraciju svega ovoga najvažnije, a to je: Mjesni „Katolik", list mi znamo čiji, u svome 15 br. od 12 t. m. pobio je navode gospodina dopisnika iznete u N. D. Taj list završava svoj članak slijedećim riječima: „Pri izvještavanju, čovjek treba da bude nepristran i da reče, da Sibenik neće da bude kapitalističko-židovsko-komunistički grad, nego hrvatski i katolički." Čudnovato je to, da taj „div" ne napada u „svojoj novinarskoj objektivnosti" i njih „Hrvate Katolike" nego nas Jugoslavene, pripadnike raznih vjeroispovjesti, priznatih od naše Kraljevine, nas, koji njemu „kulturnom divu" tu „novinarsku objektivnost onemogućujemo".

Te činjenice neka govore o Vašoj „novinarskoj objektivnosti" gosp. dopisniče.

Vi u Vašem ispravku u „Tribuni" nas nazivljete „ilustracijom mediokritetstva, nekulturne i malograđskih uskogrudnosti" i naravno „izvjesnim elementima". Kažete „dive" da je naš prikaz bio „potpuno deplasiran i nalvan".

Zaključujemo govoreći Vama i Vašima: „Jedino Vama, mogu da stoje, bez „griješke riječi upućene nama, jer naš narod dobro kaže „po riječima, upoznaćeš ga". Hvala Vam što Vas upoznasmo, poštovani „kulturni dive".

Jugoslavenski Šibenik ne će više dozvoliti takovih „kulturnih manifestacija". Upamtite „dive".

„Čuvaćemo Jugoslaviju".

SVEČANE ZADUŠNICE ZA pk. K. BRKLJAČIĆA održaće se u nedjelju u 10·30 u crkvi sv. Frane, dok u 11 s. biće održan pomen u dvorištu iste crkve.

ZARUKE. — Kći našeg sugrađanina i trgovca g. Avrama Finci, g-đica Lenka Finci zaručena je u Beogradu, 15 IV sa g. Gavrom Ozmo iz Sarajeva! — Čestitamo!

S/S PRERADOVIĆ putuje iz Šibenika, isti se do sada nalazio u Šibeniku u raspremi.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
priređuje svake nedjelje
IZLETE
za Skradin i Slapove Krke
Polazak u 14 s. dolazak u Krku 15.15
Povratak sa slapova u 17.30,
iz Skrádina u 6·30,
Dolázak u Šibenik u 7.30.
Cijena Din. 12. (Djeca pólovicu.)

SPORT

HAJDUK — OSVIT

Za utakmicu, koja će se održati u nedjelju između Osvita i Hajduka, vlada veliki interes, i to naročito s toga što dolazi Osvit u dodir sa veoma jakim protivnikom. Kako doznajemo sprema se veliki broj kibica sa vlakom i autobusima.

JAVNA ZAHVALA

Prigodom teške žalosti koja nas je zadesila smršu naše mile pokojnice

Marte Cota

osjećamo duboku harnost prema svima onima koji su nam bilo usmeno bilo pismeno izrazili svoje saučešće, pa tako nam je nemoguće svima se dostojno zahvaliti, to ovim putem molimo da prime našu iskrenu : Bog Vam svima stojstruko Vašu ljubav naplatio !

Ožalošćeni suprug **Jandrija Cota**
Frano i Ivo, sinovi.
Knin, 15 IV 1936.

Traži dobrog zastupnika I kl. ma ćvanski mlin za prodaju brašna u Su šaku i okolici, ponude moli na Uredništvo ovog lista. 2—2

„ILS" INDUSTRIJA LIJESA TVORNICA SANDUKA - SIBENIK
Skladište svakovrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef br. 30.

Popović Marijo stud. agronomije, Krešimir Grubišić, Ivanov B. Antun stud. prava, Nikolić Nikola zemlj. Sarac Ivo zanatlija, Ronac Veljko limar, Ile Slavomir stud. phil., Ivo Radovčić i t. d.

Op. ur. Što se tiče nekih gresaka opravdavamo se time što nijesu možda iz originala već propuštene valjda od slagara ili našeg bivšeg korektora.

Upozoravamo istodobno da u ovom pitanju kulturnog filma „*Čeljuskinci*" mi smo ovime potpuno zatvorili naše stupce toj polemici.

Nevjera mora

Olib, 14 IV 1936 g.

Jutros rano u zoru krenuše Gašpárov Andrija sa kćerkom Marijom i mladić Jovan Roko iz Olibá prema otočiću Planiku da tamo pevedu dvadesetak komada ovaca na ispašu.

Duvala je jugovina i nije izgledalo nimalo opasno za putovanje. Kad su došli na otvorenije more, nekako na polá puta, vjetar je postao jači i kod jednog udarca vjetra pukao im je konop kojim se veže jedro za jarbol. Jedro je zalepršalo i kod novog udarcà vjetra brod i onako nagnut, prevrnuo se je. Blago se izgubilo po moru, á ljudi se uhvatiše za krajeve lađe očajno zovući u pomoć. Na njihovo dozivanje pohitaše sa otočića Planika braća Miro i Šime Matković i uz pogibelj života spasiše stradalnike i povezoše ih u Olib. Iako se sa jugoistoka mračilo nebo obećavajući oluju i sa otoka Oliba pohita lađa u kojoj se nalazio vojnik Mate Grčić sa druga tri Olibljanina, te pošto su vidjeli da su nesretnici spašeni, privezaše prevrnuti brod uz svoju lađu i doteglíše u Olib. Ovce su sve uginule, od kojih su neke kad se stišao vjetar pronađene, a neke još nisu.

E.

Osuda besramnika

Olib, 14 IV 1936 g.

Mjesni trgovac Ferara Jakov ima valjda nekih svojih neprijatelja koji hoće da mu na svaki način podvale. I mješćani i stranci koji se nalaze u Olibu imali su nekoliko puta prilike da vide nekulturu i divljaštvo nekih lica koja su mu zaštićeni mrakom zanečistili vrata, prag i izloge na dućanu ljudskim i životinjskim izmetinama.

Da ne bi ljaga tih nedostojnika pala na cijelo mjesto, na uskrsni ponedjeljak seoski glavar g. Cukar Kaži mir javno je osudio nepoznate besramnike, žigušući svu gadost takvog učina.

Glavareve riječi primljene su od svih poštenih ljudi s najvećom zahvalnošću.

E.

Sovjetski špijuni omraženi od naroda, zaštićeni od ‚države'

Za nadzor nad sovjetskim stanovništvom crvenim vlastodršcima stoji na raspoloženju G. P. U. sa njezinim obazrivim špijunskim sistemom čiji pipci dospevaju u svako preduzeće. Važnu ulogu kod ovoga igraju takozvani radnički i seoski dopisnici (nazvani na sovjetskom jezíku „Rabkor", „Selkor" ili još i „Rabselkor"), koji svoju kobnu dostavljačku delatnost vrše u svakom preduzeću i u svakom selu, — koji liferuju GPU-u i redakcijama izveštaje o raspoloženju radnika i seljaka i na osnovu čijih podataka i sumnjičenja su već nebrojeni ljudi bili poslāti u izgnanstvo i u sigurnu smrt. Ovi sovjetski špijuni krajnje su omraženi kod radnika i, pored brutalnih nasilnih mera „sovjetske pravde" i u Sovjetskoj uniji tako lako izricane „najveće kaznene mere", često bivaju izbatinani i pretučeni. Simptomatičan je u ovome pogledu jedan izvještaj sovjetskog lista MOLOT od 12 III 1936 (Br. 4435) prema kome se u prošloj godini samo u azovsko-crnomorskom kraju desilo 160 slučajeva, u kojima su radnički i seoski dopisnici bili pretučeni ili ubijeni od strane stanovništva. List označava radničke i seoske dopisnike kao „moćnu snagu" u „otkrivanju klasnog neprijatelja" i poziva državno tužilaštvo da vrši najvišu klasnu obazrivost i da radi zaštite Rabkora i Selkora priredi egzemplarne procese i da upotrebi sve snage i sretstva koja mu stoje na raspoloženju, što u sovjetskoj terminologiji ne znači drugo, do poziv na češće izricanje smrtne kazne.

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise

(nastavak s II strane 3. i 4. stupca)

iznići nove kombinacije u vezi s problemom organizacije Srednje Evrope.

Dok se sve to ispreplíće i gomila kao rezultat neriješenih kritičnih evropskih problema, tamo na Dalekom Istoku opasnost konflikta ne prestaje. Na rusko-mandžurskoj granici napetost je skoro permanentna.

I sad ne bi još preostalo drugo, nego da eventualno pooštrenje sankcija protiv Italije ubaci u sav taj lako upāljivi materijal svoj kobni fitilj. Kad se sve to uvaži, onda je najblaže što se može reći ono, što smo napisali u početku ovog članka t.j. da je u „međunarodnoj prijestolnici" danas raspoloženje u znāku najveće zabrinutosti.

Sva je prilika, da će i opet sve, što su u Ženevi imali da riješe odbori, biti prebačeno na Savjet Društva Naroda. Desilo se tako već više puta, da je u najkritičnijem času pronađena zgodna formula, koja je spasila i formu i suštinu raznih pitanja. Oslanjajući se na takav rezultat ima u Ženevi krugova, koji junatoč svih teškoća, gledāju čak optimistički na dālnji razvoj. Ti krugovi očekuju, da će u prvom redu doći do sporazuma između Francuske i Engleske t.j. da će Francuska morati da popusti u pogledu Njemačke, a Engleska pak u pogledu Italije. U tome bi slučaju i Rim i Berlin bili na dobitku.

Ali bi u tom slučaju odjek u malim državama bio izvanredno nepovoljan, jer bi u njima prevladālo uvjerenje, da im Ženeva ne može jamčiti onu zaštitu, koju od nje očekuju. Još bi se jednom ispostavilo, da sila ipak ima glavnu riječ. Zbog toga, ako ovi ispādi protiv međunarodnog prava i poretka, koji su se odigrali u posljednje vrijeme i izazvali toliko previrānja, ne izazovu — nakon mučnog izravnanja sadanje uskomešanosti — jedan međunarodni solidniji otpor protiv bilo kakvog budućeg sličnog prekršaja, međunarodna će prijestolnica doživjeti još gore dane, još teža razočaranja, a sve na štetu mira i evropske civilizacije. Između Nila i Rajne vide se danas posljedice jednostranih i svojevoljnih prepada na međunarodni red. Novi red, za kojim se općenito teži, mora biti takav, da slični prepadi budu sasvim isključeni. Međunarodna prijestolnica ima tu da bude mjerodāvan faktor, ali s metodama, koje će biti u duhu bezobzirne, objektivne solidarnosti i u službi jednom jedinom cilju — održanju pravog i trajnog mira.

Dinko Sirovica

Za 30 Dinara dobivāte kod uprave Tribune Šibenik 10 kg. dobrog novinskog papira za omotavanje.

Pred napuštanjem sankcija

London, 18. Francuska, Belgija, Chile, Čehoslovačka i Rumunjska prema glasovima koji su sinoć kolali u ovdašnjim diplomatskim krugovima namjeravāju u najskorije vrijeme obustaviti sankcije, koje su bile preduzele protiv Italije. Desničarske stranke u Chile-u već su dostavile parlamentu predlog da se sankcije obustave, dok javno mnijenje u ostalim spomenutim državama izričito traži da se sankcije odmah napuste. Ako do toga dođe rasulo Društva Naroda je neminovno.